

Nous mediterranis (IV): «No parleu: escolteu-lo»

Sant Josepmaria «descobreix»
l'Esperit Sant a través d'un
consell senzill, que també pot
il·luminar la nostra vida
espiritual.

12/03/2018

Abans de tornar al costat del Pare,
Jesús va advertir als seus apòstols: «I
jo faré venir damunt vostre aquell
que el meu Pare ha promès. Quedeu-
vos a la ciutat fins que sigueu

revestits de la força que us vindrà de dalt» (Lc 24, 49). Els apòstols es van quedar a Jerusalem, esperant el que Déu havia promès. En realitat, la promesa, el do, era el mateix Déu, en el seu Esperit Sant. Pocs dies més tard, a la festa de Pentecosta, el van rebre, i es van omplir de la gràcia de Déu. «Els deixebles, que ja eren testimonis de la glòria del Ressuscitat, van experimentar en si mateixos la força de l'Esperit Sant: les seves intel·ligències i els seus cors s'obriren a una llum nova».[1] Aquell mateix dia van començar a predicar amb audàcia i, en escoltar les paraules de sant Pere, explica l'Escriptura que van ser batejats i «s'afegiren als germans unes tres mil persones» (Ac 2, 41).

Sant Josepmaria recordava sovint que el do de l'Esperit Sant no és un record del passat, sinó un fenomen sempre actual. «També nosaltres, com aquells primers que s'acostaren

a sant Pere el dia de la Pentecosta, hem estat batejats. En el Baptisme, el Nostre Pare Déu ha pres possessió de les nostres vides, ens ha incorporat a la de Crist i ens ha enviat l'Esperit Sant.»[2] En el baptisme primer, i després en la confirmació, hem rebut la plenitud del do de Déu, la vida de la Trinitat.

Descobrir el Paraclet

El do de Déu, la Salvació que rebem, no és una *cosa*, sinó una *persona*. Per això, tota la vida cristiana neix de la relació personal amb el Déu que ve a habitar els nostres cors. Aquesta és una veritat coneguda: es troba en el fonament de la vida de fe.

Tanmateix, pot ser també quelcom que hàgim de descobrir.

«Al llarg de l'any 1932 assistim a un fort desenvolupament de la devoció a l'Esperit Sant en sant Josepmaria», assenyala un dels millors coneixedors de la seva obra.[3]

Després de mesos intentant tractar més el Paraclet, rep una llum particular que li obre un nou panorama, com sabem per una anotació d'aquell mateix dia:

«Vuitena de tots els Sants —dimarts — 8-XI-32: Aquest matí, encara no fa una hora, el meu P. Sánchez m'ha descobert 'un altre Mediterrani'. M'ha dit: 'tingueu amistat amb l'Esperit Sant. No parleu: escolteu-lo'. I des de Leganitos, fent oració, una oració mansa i lluminosa, vaig considerar que la vida d'infantesa, en fer-me sentir que soc fill de Déu, em va donar amor al Pare; que, abans, vaig anar per Maria a Jesús, a qui adoro com a amic, com a germà, com a amant seu que soc... Fins ara, sabia que l'Esperit Sant habitava en la meva ànima, per santificar-la..., però no vaig agafar aquesta veritat de la seva presència. Han estat necessàries les paraules del P. Sánchez: sento l'amor dins meu: i vull tractar-lo, ser-

ne l'amic, el confident..., facilitar-li la feina de polir, d'arrencar, d'encendre... No ho sabré fer, tanmateix: Ell em donarà forces, Ell ho farà tot, si jo vull... que sí que ho vull! Diví Hoste, Mestre, Llum, Guia, Amor: que sàpiga el pobre ase complimentar-te, i escoltar les teves lliçons, i encendre's, i seguir-te i estimar-te –Propòsit: freqüentar, si és possible sense interrupció, l'amistat i el tracte amorós i dòcil de l'Esperit Sant. *Veni Sancte Spiritus!*...[4]

En aquestes notes, sant Josep maria recull l'itinerari espiritual pel qual Déu l'havia anat portant: el descobriment de la filiació divina, la mediació de Maria cap a Jesús, el tresor de l'amistat de Crist... fins a prendre consciència de la presència de l'amor de Déu dins seu. Com va escriure molts anys més tard, arriba un moment en què el cor necessita «distingir i adorar cadascuna de les persones divines. (...) I s'entreté

amorosament amb el Pare i amb el Fill i amb l'Esperit Sant; i se sotmet fàcilment a l'activitat del Paraclet vivificador, que se'ns dona sense que ho meresquem: els dons i les virtuts sobrenaturals!»[5]

Que l'Esperit Sant habita en l'ànima del cristià és una cosa que ell ja *sabia*, però no l'havia captat encara com a una cosa *viscuda*, experimentada en profunditat. Amb motiu d'aquelles paraules del seu director espiritual, s'obre davant dels seus ulls un nou horitzó, quelcom que no només *entén*, sinó que sobretot *viu*: «sento l'amor dins meu». Davant d'aquesta meravella, s'encén en desitjos de correspondre, i es posa a disposició d'aquest amor: «vull tractar-lo, ser-ne l'amic, el confident..., facilitar-li la feina de polir, d'arrencar, d'encendre...». I davant la por de no ser-ne capaç, de no estar a l'altura, apareix la

seguretat que és Déu qui ho farà, si ell el deixa.

Acollir el do de Déu

El primer que crida l'atenció en el Mediterrani que s'obre davant de sant Josepmaria és el *protagonisme de Déu*. Unes setmanes més tard va donar forma al que va ser el núm. 57 de *Camí*: «Sovinteja el tracte amb l'Esperit Sant —el Gran Desconegut—, que és qui t'ha de santificar».[6] La nostra santedat és obra de Déu, tot i que moltes vegades aquest Déu que ens santifica s'hagi convertit en «el Gran Desconegut».

En un món com el nostre, que posa l'accent en el *fer* humà i en el fruit del nostre esforç, no sempre tenim present que la Salvació que rebem de Déu és fonamentalment un *do gratuït*. En paraules de sant Pau: «per la gràcia que heu estat salvats per mitjà de la fe» (*Ef* 2, 8). Sens dubte, l'afany que posem nosaltres és

important, i no és el mateix viure d'una manera o d'una altra.

Tanmateix, tot el nostre obrar es basa en la seguretat que «el cristianisme és gràcia, és la sorpresa d'un Déu que, satisfet no només amb la creació del món i de l'home, s'ha posat al costat de la seva criatura».[7] I això és una cosa que cadascú ha de descobrir *de manera personal*. Com li agrada repetir al papa Francesc, es tracta de reconèixer que «Déu és el que et *'primerea'*. Hom el busca, però Ell et busca primer. Hom el vol trobar, però Ell ens troba primer».[8]

D'aquest descobriment neix «un principi essencial de la visió cristiana de la vida: la *primacia de la gràcia*».

[9] Amb el pas dels anys, no han perdut actualitat les paraules amb les quals sant Joan Pau II preparava l'Església per al nou mil·lenni.

Concretament, el Papa ens posava en guàrdia davant d'una temptació que es pot insinuar en la vida espiritual o

la missió apostòlica: «pensar que els resultats depenen de la nostra capacitat de fer i programar».[10] Així, podríem considerar que la nostra vida interior no és tan intensa com esperàvem, perquè no hi posem prou esforç, o que el nostre apostolat no ofereix el fruit previst, perquè ens ha faltat exigència. Això pot ser part del problema, però no l'explica totalment. Els cristians sabem que és Déu qui fa les coses: «les obres apostòliques no creixen per les forces humanes, sinó amb el buf de l'Esperit Sant».[11] Vet aquí una altra manera de reconèixer que la nostra vida no val pel que fem, ni perd valor pel poc que fem, o pels nostres fracassos... mentre tornem cap a aquest Déu que ha volgut viure entre nosaltres. «Viure segons l'Esperit Sant és viure de fe, d'esperança, de caritat; deixar que Déu prengui possessió de nosaltres i canviï els nostres cors de soca-rel, per fer-los a la seva mida».[12] L'autèntic punt de

partida per a la vida cristiana, «per fer les bones obres» que el nostre Pare Déu ens confia (*Ef 2,10*) és, doncs, un rebre agraït —acollir el do de Déu— que ens porta a viure en l'abandonament esperançat propi dels fills de Déu.[13]

«Freqüentar el tracte amorós i dòcil de l'Esperit Sant»

Acollir el do de Déu és rebre una persona, i per això s'entén el consell del P. Sánchez a sant Josepmaria: «tingueu amistat amb l'Esperit Sant. No parleu: escolteu-lo». Amb una persona es té amistat, i l'amistat creix en el diàleg. Per això, en descobrir la presència personal de Déu en el seu cor, sant Josepmaria va fer un propòsit concret: «*freqüentar*, si és possible sense interrupció, l'amistat i el tracte amorós i dòcil de l'Esperit Sant». Això és el que podem posar de la nostra part per *escoltar-lo*.

Es tracta d'un camí transitable per a tots els cristians: obrir-se contínuament a l'acció del Paraclet, escoltar-ne les inspiracions, deixar que ens porti «cap a la veritat sincera» (Jn 16, 13). Jesús havia promès als Dotze: Ell «us farà recordar tot el que jo us he dit, i us ho farà entendre» (Jn 14, 26). L'Esperit Sant és qui ens permet viure segons els designis de Déu, ja que Ell és també qui ens «anunciarà l'esdevenidor» (Jn 16, 13).

Els primers cristians van comprendre aquesta realitat, i sobretot la van *viure*. «Amb prou feines hi ha una pàgina dels *Fets dels Apòstols* que no ens parli d'Ell i de l'acció per la qual guia, dirigeix i anima la vida i les obres de la primitiva comunitat cristiana».[14] En efecte, «tots els qui són guiats per l'Esperit de Déu són fills de Déu» (Rm 8, 14). I ens deixem portar per Ell quan ens intentem entrenar un dia i

un altre en la «difícil disciplina de l'escolta».[15] Tractar l'Esperit Sant és intentar escoltar-ne la veu, «que et parla a través dels fets de la vida diària, a través de les alegries i els patiments que l'acompanyen, a través de les persones que estan al teu costat, a través de la veu de la teva consciència, assedegada de veritat, de felicitat, de bondat i de bellesa».[16]

En aquest sentit, és interessant un passatge de l'últim llibre entrevista de Benet XVI. El periodista li pregunta si no hi ha moments en què el Papa «es pot sentir terriblement sol»: «Sí —respon Benet XVI—, però gràcies al fet que em sento tan vinculat amb el Senyor, mai no estic del tot sol»; i de seguida afegeix: «Un senzillament sap: no soc jo qui fa això. Sol no ho podria fer. Ell sempre és allà. Només haig d'escoltar i obrir-me de bat a bat a Ell».[17] La perspectiva de compartir la vida amb

Déu, de viure de l'amistat amb Ell, és avui tan atractiva com sempre. Però, l'entrevistador continua, «com s'aconsegueix aquesta escolta, aquest obrir-se de bat a bat a Déu?». El Papa emèrit riu, i el periodista insisteix: «quina és la millor manera de fer-ho?» Amb senzillesa, respon Benet XVI: «Doncs suplicant al Senyor — m'has d'ajudar ara!— i recollint-se interiorment, estant en silenci. I després sempre es pot tornar a trucar a la porta amb l'oració, i acostuma a funcionar».[18]

Aprendre a reconèixer la seva veu

En la nostra pròpia vida d'oració, potser sense pretendre-ho, de vegades podem esperar fenòmens una mica extraordinaris que ens *assegurin* que estem parlant amb Déu, que Ell ens escolta, que ens parla. La vida espiritual, en canvi, es fa d'una manera més quotidiana. Més que rebre gràcies especials, es

tracta d'«ésser sensibles a allò que l'Esperit diví promou al voltant nostre i en nosaltres mateixos».[19]

«Tots els qui són guiats per l'Esperit de Déu són fills de Déu» (Rm 8, 14).

Aquesta guia del Paraclet sol consistir a donar-nos —més que indicacions concretes—, llums, orientacions. De maneres molt variades, i amb els temps de cadascú, va il·luminant els esdeveniments petits i grans de la nostra vida. Així un detall i un altre van apareixent d'una manera *nova*, diferent, amb una llum que mostra un sentit més clar al que abans era borrós i incert.

Com rebem aquesta llum? De mil maneres diferents: en llegir l'Escriptura, els escrits dels sants, un llibre d'espiritualitat; o en situacions inesperades, com durant una conversa entre amics, en llegir una notícia... Hi ha infinitat de moments en què l'Esperit Sant ens pot estar

suggerint alguna cosa. Però Ell confia en la nostra intel·ligència i la nostra llibertat per donar forma als seus suggeriments. Convé aprendre a pregar a partir d'aquestes llampades; meditar-les sense pressa, dia rere dia; aturar-se en l'oració i preguntar al Senyor: "Amb aquest assumpte que em preocupa, amb això que m'ha passat, què em vols dir?, què em proposes per a la meva vida?"

En aquesta escolta pacient és bo tenir en compte que la veu de l'Esperit Sant pot aparèixer en el nostre cor barrejat amb altres de molt diverses: el nostre egoisme, les nostres apetències, les temptacions del diable... Com podem anar reconeixent el que ve d'Ell? En això, com en tantes coses, no hi ha proves irrefutables; però hi ha signes que ajuden a discernir-ne la presència. En primer lloc, cal tenir en compte que Déu no es contradia: no ens demanarà res contrari als

ensenyaments de Jesucrist, recollits en l'Esclitura i ensenyats per l'Església. Tampoc no ens suggerirà res que s'oposi a la nostra vocació. En segon lloc, hem de fer atenció al que impliquen aquestes inspiracions. Pels fruits es coneix l'arbre (cf. *Mt* 7, 16-20); i, com escriu sant Pau, «els fruits de l'Esperit són: amor, goig, pau, paciència, benvolença, bondat, fidelitat, dolcesa i domini d'un mateix» (*Ga* 5, 22-23). La tradició espiritual de l'Església és constant en assenyalar que «l'Esperit de Déu produeix inevitablement pau en l'ànima; el dimoni produeix inevitablement inquietud».[20] Al llarg del dia ens passaran pel cap infinitat *d'idees felices*; idees de servei, de cura, d'atenció, de perdó. Sovint no haurem tingut sense més ni més una *bona idea*, sinó que l'Esperit Sant ens està movent el cor. Secundar aquestes inspiracions del Paraclet ens omplirà de l'autèntic

gaudium cum pace: una alegria plena de pau.

La docilitat al Paraclet és, en fi, una actitud que convé conrear serenament, amb l'ajuda de la direcció espiritual. No deixa de ser significatiu que aquest horitzó s'obris a sant Josepmaria precisament en aquest context. El consell que va rebre —«escolteu-lo»— revela també la consciència que el Pare Sánchez tenia de la seva missió com a director espiritual: facilitar que l'Esperit Sant prengués cada vegada més la guia d'aquesta ànima, «facilitar-li la feina de polir, d'arrencar, d'encendre...». Aquesta és la tasca dels qui acompanyen els altres en la seva vida espiritual: ajudar-los a conèixer-se, perquè puguin discernir millor el que el Paraclet els pot estar demanant. Així, de mica en mica, cadascú va aprenent a veure Déu en el que li passa i en el que passa al món.

Ancorats en l'amor de Déu, amb l'alè de l'Esperit Sant

Des de l'Ascensió del Senyor al cel i l'enviament de l'Esperit Sant a Pentecosta, vivim en el temps de la missió: Crist mateix ens ha confiat la tasca de portar la Salvació al món sencer. El sant Pare ho ha comentat repetides vegades, en parlar del «dynamisme de “sortida” que Déu vol provocar en els creients»,^[21] assenyalant al mateix temps que, amb la tasca, ens ha donat la força per complir-la. En efecte, aquest *dynamisme* «no és una estratègia, sinó la força mateixa de l'Esperit Sant, caritat increada». ^[22]

En les seves catequesis sobre l'esperança, el papa Francesc ha recordat la importància de deixar-nos guiar per l'Esperit Sant, amb una imatge molt estimada pels Pares de l'Església: «La carta als Hebreus compara l'esperança amb una

àncora (cf. 6, 18-19); i a aquesta imatge hi podem afegir la de la vela. Si l'àncora és el que dona a la barca la seguretat i la té "ancorada" entre les ones del mar, la vela és, en canvi, el que la fa caminar i avançar per les aigües. L'esperança és realment com una vela que recull el vent de l'Esperit Sant i el transforma en força motriu que empeny la barca, segons els casos, cap al mar o cap a la riba».

[23]

Viure ancorats en la fondària de l'amor de Déu ens proporciona seguretat; viure pendents de l'Esperit Sant ens permet avançar amb la força de Déu i en la direcció que Ell ens suggereix: «volar, sense suports en res d'aquí, pendent de la veu i de l'alè de l'Esperit».[24] Totes dues coses neixen de la unió amb Déu. Per això, «l'Església necessita imperiosament el pulmó de l'oració».

[25] Els últims papes ho han recordat constantment: si volem complir la

missió que Crist ens va confiar amb el mateix Esperit que el movia a Ell, no hi ha cap altre camí que l'oració, el tracte continu i confiat amb el Paraclet. D'aquí la importància de descobrir el Mediterrani de la presència viva de Déu en el nostre cor. I navegar mar endins guiats per l'Esperit Sant, «llum, foc, ventada impetuosa (...) que encén la flama i la fa capaç de provocar incendis d'amor».[26]

Lluc Buch

[1] Sant Josepmaria, *És Crist que passa*, núm. 127.

[2] *Ibídem*, núm. 128.

[3] P. Rodríguez, comentari al núm. 57 de l'edició crítohistòrica de *Camí*, p. 269.

[4] Sant Josepmaria, *Apunts íntims*, núm. 864, a P. Rodríguez, *Camí*. Edició criticohistòrica, comentari al núm. 57, p. 270. S'hi remet un estudi de J. L. Illanes, "Trato con el Espíritu Santo y dinamismo de la experiencia espiritual. Consideraciones a partir de un texto del Beato Josemaría Escrivá", a P. Rodríguez [et al.] *El Espíritu Santo y la Iglesia: XIX Simposio Internacional de Teología de la Universidad de Navarra*, Servei de Publicacions de la Universidad de Navarra, 1999, 467-479 (disponible [aquí](#)).

[5] Sant Josepmaria, *Amics de Déu*, núm. 306.

[6] Cf. P. Rodríguez, *Camí*. Edició criticohistòrica, comentari al núm. 57. L'autor data la redacció d'aquest punt el 22-XI-1932.

[7] Sant Joan Pau II, Carta ap. *Novo millennio ineunte*, 6-I-2001, núm. 4.

[8] S. Rubin, F. Ambrogetti, *El Papa Francisco. Conversaciones con Jorge Bergoglio*, Ediciones B, Barcelona 2013, 48.

[9] Sant Joan Pau II, *Novo millennio ineunte*, núm. 38.

[10] *Ibídem*.

[11] Sant Josepmaria, *Converses*, núm. 40.

[12] *És Crist que passa*, núm. 134.

[13] Cf. F. Ocariz, Carta pastoral, 14-II-2017, núm. 8.

[14] *És Crist que passa*, núm. 127.

[15] Sant Joan Pau II, Discurs, 5-VI-2004.

[16] *Ibídem*.

[17] Benet XVI, *Últimes converses*, Missatger, Bilbao 2016, 284.

[18] *Ibídem*.

[19] *És Crist que passa*, núm. 130.

[20] J. Philippe, *En la escuela del Espíritu Santo*, Rialp, Madrid 2005, 53. Sobre aquesta qüestió, en general, cf. 45-64.

[21] Francesc, Ex. Ap. *Evangelii Gaudium* (24-XI-2013), núm. 20.

[22] F. Ocáriz, Carta pastoral, 14-II-2017, núm. 9.

[23] Francesc, *Audiència General*, 31-V-2017.

[24] Sant Josepmaria, *Forja*, núm. 994.

[25] Francesc, *Evangelii gaudium*, núm. 262.

[26] *Amics de Déu*, núm. 244.

pdf | document generat
automàticament des de [https://
opusdei.org/ca-es/article/nous-
mediterranis-iv-no-parleu-escolteu-lo/](https://opusdei.org/ca-es/article/nous-mediterranis-iv-no-parleu-escolteu-lo/)
(27/03/2025)